

درستایش دانی

گفتار ۲۱ از برجسته ترین دانشمندان معاصر جهان

محمد رضا خوش بین خوش نظر

نیاز دانش

سرشناسه	: خوش‌بین خوش‌نظر، محمدرضا، ۱۳۴۸
عنوان و نام پدیدآور	: در ستایش دانایی گفتگو با ۲۲ تن از برجسته‌ترین دانشمندان معاصر جهان/ محمدرضا خوش‌بین خوش‌نظر.
مشخصات نشر	: تهران، نیاز دانش، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۷ ص.
شابک	: ۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: دانشمندان - مصاحبه‌ها
موضوع	: علوم
رده‌بندی کنگره	: Q۱۴۱/خ۹۵۴ ۱۳۹۳
رده‌بندی دیویی	: ۵۰۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۶۲۲۲۸
ISBN: 978-600-6481-74-6	

نام کتاب	: در ستایش دانایی
نویسنده	: گفتگو با ۲۲ تن از برجسته‌ترین دانشمندان معاصر جهان
مدیر اجرایی - ناظر بر چاپ	: محمدرضا خوش‌نظر، حمیدرضا میرزازي - محمد شمس
طراح جلد	: کیانا آریین
ناشر	: نیاز دانش
صفحه‌آرا	: واحد تولید انتشارات نیاز دانش
لیتوگرافی / چاپ	: گنجینه
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۹۳
شمارگان	: ۵۰
قیمت	: ۱۵۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-6481-74-6

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۸۱-۷۴-۶

هر گونه چاپ و تکثیر (اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و تهیه‌ی CD) از محتویات این اثر بدون اجازه ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی می‌گیرند.

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

تعباس با انتشارات: ۰۲۱-۶۶۴۷۸۱۰۶-۶۶۴۷۸۱۰۸-۰۹۱۲۷۰۷۳۹۳۵

www.Niaze-Danesh.com

مشاوره جهت نشر: ۰۹۱۲-۲۱۰۶۷۰۹

فهرست مطالب

فصل ۱ فیزیک ذرات و اتمی ۹

۱۱ شورای گلمن

۲۵ رابرت پنیروس

۳۵ کریمن دایسن

۴۵ آنتون زایینگر

فصل ۲ نظریه ریسمان ۵۹

۶۱ برایان گرین

۶۹ لیزا رندال

۷۹ شینگ - تانگ یائو

فصل ۳ کیهانشناسی و نجوم ۹۷

۹۹ کیپ استفان تورن

۱۱۷ ماکس تگمارک

۱۲۷ جاسلین بل بارنل

۱۴۵ النا آپریل

۱۵۱ سول پرلماتر

فصل ۴ علوم اعصاب ۱۵۹

۱۶۱	اریک ریچارد کندل
۱۷۱	جرالد موریس ادلمن
۱۸۳	هنری مارکرام
۱۹۳	ایلیور ساکس
۲۰۳	جک پانکسپ

فصل ۵ علوم رفتاری ۲۱۹

۲۲۱	شان کارول
۲۳۵	لین مارگولیس
۲۵۱	اریک وینفری
۲۶۱	لروی هود
۲۶۷	نوام چامسکی

شاید امروزه پیشه‌های گالیله برای ما عادی باشد، ولی باید توجه کرد که در آن زمان نظام کائنات ارسطویی را طرفداران هم پذیرفته شده بود و از همین رو بود که او به دادگاه تفتیش عقاید فرا خوانده شد. اصل تفتیش عقاید در واقع اصلی بود که در سال ۱۲۳۳ میلادی توسط پاپ گرگوار نهم بنا نهاده شد. مکتب علمی پلیسی به خود گرفت. اگر متهم به جرم خود اعتراف می‌کرد و توبه می‌کرد در مجازات تخفیف قائل می‌شدند، ولی اگر زیر بار نمی‌رفت زنده‌زنده در آتش سوزانده می‌شد که جواردانو برنونی تفتیش ایتالیایی هم عصر گالیله نمونه‌ای مشهور در تاریخ است که در سال ۱۵۹۸ میلادی در ایتالیا شعله‌ور شد.

به کرات در کتاب‌های تاریخی و علمی درباره محاکمه‌ی گالیله در دادگاه تفتیش عقاید خوانده‌ایم، و شنیده‌ایم که او به جرم آن‌چه که امروز از بدیهات علمی شمرده می‌شود، محاکمه شده است. اما بعید است هیچ‌کدام از متن کامل سخن گالیله در دادگاه تفتیش عقاید باخبر باشیم و صرفاً شنیده‌ایم که او در آن دادگاه از باور و برداشت خود برائت جست. اخیراً در واخوانی یک کتاب قدیمی، به این متن دست یافتیم و به دلیل ارتباط آن به خصوص از جنبه‌ی تاریخی، به جا دانستم آن را در این‌جا بیاورم. این گفته‌ها در سال ۱۶۳۳ میلادی ۳۵ سال پس از سوزانده شدن برنونی بیان شده است و مورخان معتقدند اطلاع گالیله بر سرانست بر این بیان این سخنان بی‌تأثیر نبوده است.

«من گالیلئو گالیلئو، فرزند مرحوم وینچتو گالیلئو، اهل فلورانس، هفتاد ساله، که شخصاً برای دادرسی حاضر شده‌ام، در برابر شما عالیجنابان و قدوسی مآبان، کاردینال‌ها و آقایان والا مقام دادگاه جهانی کلیسای مسیحیت زانو زده و در حالی که انجیل مقدس را در برابر چشم و نظر دارم و با دست خود آن را لمس می‌کنم، سوگند یاد می‌کنم که در گذشته همواره به کلیسای مقدس کاتولیک و کلیسای حواری رُم اعتقاد داشته‌ام، و از خداوند متعال استعانت

می‌طلبیم تا مرا یاری فرمایید که در آینده نیز تعلیمات و تبلیغات دینی آن‌ها را به کار بندم. اما چون از طرف دادگاه مقدس مقرر شده است کلاً از این عقیده‌ی غلط که خورشید را مرکز عالم پنداشته و آن را غیرمتحرک دانسته‌ام تبری جویم و از این پس نیز از این پندار ناصحیح به هیچ صورت و وجهی دفاع نکنم و آن را تعلیم ندهم و با کمال میل حاضریم این سوءظن شدید و خطرناکی را که به حق بر من روا داشته‌اند از خاطر عالی شما عالی‌جنابان و هر مسیحی کاتولیک برطرف سازم؛ و از این‌رو با خلوص قلب و ایمانی راسخ سوگند یاد کرده و از این عقیده‌ی غلط و از این کفر و زندقه و هرگونه بدعت و پندار ناصوابی که مخالف و مغایر با اصول و تعلیمات کلیسای مقدس رم باشد ابراز انزجار و بی‌زاری می‌کنم و سوگند می‌خورم که در آینده نه چه کتاباً و چه شفاهاً از بیان و اظهار هر مطلبی که باعث تولید چنین سوءظنی شود خودداری کنم و ضمناً چنانچه در آینده به زندیقی برخورد می‌کنم یا کسی را مظنون به کفر و الحاد بدانم، او را به این دادگاه مسیحی اعضاء و الامقام آن و یا به اسقف ایالتی که در آنجا اقامت دارم معرفی کنم. به علاوه سوگند یاد می‌کنم و قول می‌دهم که هرگونه مجازاتی را که این دادگاه مقدس برای تعیین مجازات تعیین کند، بپذیرم و اگر احیاناً روزی، خدای ناکرده، در آینده مواعید و اقوال و سوگندها و یا اظهارات کتبی خود را نقض کنم، در چنین حالی به هرگونه زجر و شکنجه و مجازاتی که از طرف مقامات مسیحی و یا قوانین عمومی و خصوصی مربوط به این نوع جرایم تعیین شود تن در دهم. پس سوگند می‌شود که خداوند مرا یاری و نصرت عطا فرماید، و بکند که انجیل مقدسی که آن را با دستان من می‌کنم مرا کمک نماید. و من گالیلیو گالیلی، اینک توبه و استغفار نموده، قسم می‌کنم و قول می‌دهم که مؤمن و صدیق باشم؛ و چنانکه در بالا ذکر شد خود را موظف به رعایت این اصول و سوگندها می‌دانم؛ و این توبه‌نامه را با دست خود نوشته، کلمه به کلمه‌ی آن را خوانده و امضا نمود.»

و با همه‌ی این احوال روح لجوج و سرکشی گالیلی نماند و او پیش از مرگ موفق شد به طور محرمانه آخرین کتاب خود به نام علوم جدید را به چاپ رساند که در آن بر همان باورهای راستین خود پای فشرد. جالب آنکه قریب به نیم قرن پیش که بنیادهای ساخت چنین انسان در لوله‌ی آزمایشگاه پی ریخته شد نیز واتیکان در عصر پاپ سیستین پنجم به تکفیر آزمایش‌کنندگان آن پرداخت. در آن زمان نیز به ظاهر دانشمندی که این نظر واتیکان تمکین کردند، ولی اندکی بعد خبر ایجاد یک چنین آزمایشگاهی در محفل پاپها قرار گرفت و جالب‌تر آن که جایزه‌ی نوبل پزشکی در سال ۲۰۱۰ به رابرت جی. ادواردز تعلق داشت که چهار سال و اندی پیش یکی از پیشگامان ایجاد چنین آزمایشگاهی بود.

شاید عجیب به نظر برسد که چرا این کتاب با چنین مقدمه‌ای آغاز شد، ولی این مقدمه در باب کتابی است که در یک کلام می‌توان آن را کتابی در ستایش دانایی و در ستایش کوشندگان

آن دانست. این کتاب مجموعه‌ای از گفتگوهایی با تعدادی از برجسته‌ترین کوشندگان دانایی و پیروان مخلص اندیشمندانی چون گالیله است که بر درستی راهی که پیش گرفته‌اند - راهی که ممکن است حتی در برابر جهالت و خرافات باشد - پای فشرده‌اند. گفته‌اند که تغییر مرکز خلقت است و این کتاب در باب کسانی است که خواسته‌اند بخشی از مرکز خلقت باشند.

کتاب در پنج فصل تدارک دیده شده است که هر فصل به یکی از شاخه‌های علوم اختصاص دارد. این تقسیم‌بندی به این دلیل بوده است که زمینه انتخاب را برای خوانندگان باز بگذارد. هر گفتگو نیز با شرح مختصری از زندگی‌نامه و حوزه کاری مصاحبه‌شونده آغاز می‌شود که به دلیل پیشینه علمی نگارنده برخی از بخش‌های مرتبط با فیزیک آن پُر و پیمان‌تر است.

تهران - محمدرضا خوش‌بین خوش‌نظر

www.ketab.ir